

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 25.5.2011
COM(2011) 298 окончателен

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

относно консултация за възможностите за риболов

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият документ за консултация описва постигнатия напредък по отношение на Общата политика в областта на рибарството през последните няколко години и определя пътя за развитие през следващите години. Целта е да се дадат насоки относно начините, по които следва да се определя общият допустим улов (ОДУ) за рибарството в европейски води и за европейските рибари. Европейските граждани, държавите-членки, регионалните консултативни съвети (РКС) и Консултативният комитет по рибарство и аквакултури (ККРА) са приканени да представят коментари.

Целта при определянето на нивата на Общия допустим улов (ОДУ) и квотите, и нивата на риболовно усилие за европейското рибарство през 2012 г. би следвало да бъде поетапното прекратяване на прекомерния риболов. Прекомерен риболов не означава непременно, че запасите са застрашени от изчезване или колапс, а че същото или дори по-голямо количество риба може да се улови с по-малко риболовна дейност. Това означава всяка година в морето да се улавя част от рибата, която част е с подходящ размер, така че да се позволява на рибата да израства и да се размножава на най-продуктивно ниво. При тези условия уловът от рибни запаси в дългосрочен план ще е на тяхното ниво на максимален устойчив улов (MSY). Прекалено усиленият риболов предполага, че рибата се улавя твърде рано, когато е твърде малка и при прекалено голям разход на гориво. Европейската комисия¹ и държавите-членки на Европейския съюз са поели ангажимент за постигане на целите за MSY до 2015 г.

Състоянието на рибните запаси в европейските води се подобрява. Делът на подложените на прекомерен риболов запаси в Атлантическия океан и съседните морета е спаднал на 32 от общо 34 запаса през 2004 г. и на 22 от общо 35 запаса през 2010 г., т.е. от 94 % на 63 %. (за повече подробности вж. приложение I). Този напредък е добре дошъл, тъй като показва, че решителните мерки имат ефект. Известно е, че запасите на морски език в района на Скагерак, Категат и Балтийско море в западната част на Ламанша и Келтско море, на пикша в Северно море, на пикша в района на Rockall, на херинга в Северно море, на запад от Шотландия и в Келтско море, на сайда в Северно море и на запад от Шотландия, на мегрим в района на Испания и Португалия и на норвежки омари в Северно море не са подложени на прекомерен риболов. Състоянието на дълбоководните ресурси обаче е причина за безпокойство.

82 % от известните запаси в Средиземно море са предмет на прекомерен риболов. Процентът на подложените на прекомерен риболов запаси все още е прекалено висок и няма място за задоволство: необходими са още повече усилия за поетапно прекратяване на прекомерния риболов.

¹ Прилагане на устойчивост в рибарството в ЕС чрез максимално устойчив улов. Съобщение от Комисията до Съвета и Европейския парламент. COM (2006) 360 окончателен.

Определянето на ОДУ и квоти остава основен инструмент за опазване. Последните анализи сочат, че няма доказателства за значително намаляване на свръхкапацитета на флота на ЕС².

Преминаването към MSY следва да донесе значителни ползи и ще доведе до промяна от интензивен риболов на оскъдни ресурси до умерен риболов на по-големи запаси. Ще се ловят същите или по-големи количества, но с по-малко въздействие върху околната среда. Ефектът от риболова върху морското дъно ще е по-малък, съпътстващият улов на уязвими организми, включително морски свине, делфини и други морски бозайници ще намалее, тъй като общата интензивност на риболова ще е по-малка. Разходите за гориво ще намалее значително, защото времето за улов на един тон риба от богат запас ще е по-малко, отколкото при улов от оскъден запас. Това ще намали емисиите на въглероден диоксид, както и разходите за гориво на риболовните кораби.

Друго важно предимство е, че необходимостта от изхвърляне на улов ще намалее. Запасите при интензивен риболов се състоят предимно от по-малки и не толкова ценни риби, които се изхвърлят обратно поради ниската им пазарна стойност или защото са маломерни по смисъла на закона. Поетапното прекратяване на прекомерния риболов ще бъде важен фактор за намаляване на изхвърлянето на улов. Предвижда се допълнителен специален регламент относно изхвърлянето на улов в контекста на Общата политика в областта на рибарството.

Поетапното прекратяване на прекомерния риболов ще подобри състоянието на ресурсите и ще понижи въздействието върху околната среда. Чрез него ще се подобри и икономическата рентабилност в риболовния сектор. Съгласно дългосрочните планове за управление, прогнозите за рентабилност за някои сегменти от флота показват окуражаващи признаци на подобряване на икономическата им ефективност.

2. СЪСТОЯНИЕ НА РЕСУРСИТЕ

През 2010 г. Международният съвет за изследване на морето (ICES) разработи нова форма на консултиране, свързано с нивата на ОДУ, които ще спомогнат за постигане на MSY на риболова до 2015 г. Комисията приветства тази нова информация и възнамерява да основе предложенията си за ОДУ на нея.

Сегашното ниво на познания относно състоянието на рибните запаси е обобщено в приложение Ia и е описано накратко по-долу³.

Определени са MSY на ОДУ за атлантическо-скандинавска херинга, северно путасу и херинга от Северно море, които сега се управляват добре. Въпреки това, Европейският съюз до момента не успява да осигури съгласието на

² Доклад относно усилията на държавите-членки през 2009 г. за постигане на устойчив баланс между риболовния капацитет и възможностите за риболов. Съобщение от Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите. COM(2011)

³ Таблица на европейските квоти и съответните „светофари“ можете да намерите на http://ec.europa.eu/fisheries/documentation/publications/poster_tac2011_en.pdf.

Пълен анализ на състоянието на рибните запаси можете да откриете на адреси www.ices.dk и <https://stecf.jrc.ec.europa.eu>

Исландия и Фарьорските острови да се включат в управлението на улова на скумрия. Общото ниво на ОДУ, определен от ЕС, Норвегия, Фарьорските острови, Исландия и Русия за 2010 г. е 63 % над нивата в научната препоръка. Въпреки че скумрията в момента е в изобилие, нивото на риболов до голяма степен преминава границите на устойчивост и вероятно през следващите години запасите ще намалют, в случай че не се договори международно управление.

В Северно море, Скагерак и Категат всички известни запаси, с изключение на тези на писия, пикша и херинга, са подложени на прекомерен риболов по отношение на MSY. Превिшаването на нивата на ОДУ в научната препоръка е с 11 % през 2011 г., в сравнение с 17 % през 2010 г. и 37 % през 2009 г.

Много запаси на запад от Шотландия, Ирландско море и Келтско море все още са подложени на прекомерен риболов и размерът на запасите е малък. ICES докладва за много проблеми по отношение отчетността на улова и други данни. Осем запаса са изчерпани дотолкова, че според нивата в научната препоръка те не трябва да се ловят. От 14 запаса, за които беше възможно да се направи оценка на MSY, се установи прекомерен риболов за 8 от тях. През 2011 г. ОДУ надвиши препоръките с 42 %. Херингата и пикшата в Келтско море са в добро състояние, но изхвърлянето на улова на пикша и меджид ще се увеличи, в случай че интензивният улов на норвежки омари с 80 мм мрежи продължи, без да се използват риболовни съоръжения, позволяващи на малките риби да избягат. Риболовния сектор и засегнатите държави-членки трябва да разработят и въведат риболовни съоръжения, позволяващи селективен улов.

Съществуват малко оценки на запасите в Бискайския залив и Иберийските атлантически морета. Южната мерлуза е в изобилие благодарение на големия брой млади екземпляри, но ICES докладва, че през 2010 г. е извършен улов, значително превишаващ квотата, така че дългосрочната устойчивост на този запас е изложена на риск. За норвежките омари в Кантабрийско море все още е в сила препоръката за преустановяване на риболова.

Докато няма точни оценки, състоянието на много дълбоководни запаси поражда безпокойство. Запасите на атлантически големоглав, някои дълбоководни акули, и северен пагел в Бискайския залив и гренадир са изчерпани. Препоръките за повечето запаси са, че рибарството трябва да се намали или да не се позволява то да се разширява, освен ако не е известно, че нивата са устойчиви. За по-бързо нарастващите видове като менек, морска щука, синя молва, северен пагел и афанопус е възможно в бъдеще запасите да се развият към дългосрочно устойчиви нива. За 2011 г. няма да се предлага специален регламент относно възможностите за риболов, тъй като приетият през 2010 г. регламент обхваща и 2011 г. и 2012 г.

4 от 6-те известни запаса в Балтийско море са подложени на прекомерен риболов. Атлантическата треска в източната част на Балтийско море и херингата в Ботническо море се управляват добре.

Повечето (82 %) от ресурсите в Средиземно море са подложени на прекомерен риболов и някои са изчерпани до ниско ниво (приложение Iб)).

Ситуацията в Черно море не се е променила съществено. Благодарение на последното сериозно възстановяване на запасите, тризоната е в добро състояние и риболовът ѝ е устойчив, докато калканът е подложен на прекомерен риболов.

3. ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ

Поради непълните данни от някои от държавите-членки, все още не е възможно да се състави пълен обзор, който да включва всички сектори на флота на ЕС. Гърция и Испания не са предоставили никакви икономически данни за 2008 г. Белгия, България, Дания, Гърция, Ирландия, Латвия, Португалия, Румъния, Словения и Испания са предоставили непълни данни за периода 2002—2008 г. Тези пропуски в данните застрашават сериозно оценките на общите икономически резултати в риболовния флот на ЕС.

Данните от годишния икономически доклад за 2008 г. показват, че икономическата рентабилност на риболовния сектор в ЕС е ниска и бавно се понижава през последните няколко години.

Печалбата преди облагане с данъци е около 6 %, включително преките субсидии (около 3,8 % без субсидиите). Изглежда, че икономическата криза е оказала негативно въздействие върху цените на първата продажба на много видове риба, тъй като сегашните цени са все още около 10 % под нивата от 2007 г.

Двата най-важни компонента на разходите са гориво (средно 23 % от общите разходи) и заплати (около 28 %). Потреблението на гориво варира в широки граници, като траулерите, по-специално бим траулерите, имат най-висок разход. Високите цени на горивата означават, че дори и ако много флоти променят начина си на работа, за да пестят гориво, влиянието на цените на горивата върху разходите се увеличава. В много сегменти на флота увеличението на разходите за гориво води до намаляване броя на екипажа и по-ниски заплати.

Около 10 % до 20 % от сегментите на флота генерират отрицателен паричен поток, което означава, че приходите не са достатъчни за покриване на краткосрочните оперативни разходи. Ако се добавят и капиталовите разходи, се оказва, че от 30 % до 40 % от сегментите на флота имат отрицателна доходност в дългосрочен план.

Бим траулерите генерират значителни загуби. Данните при дънните траулери и сейнерите са малко по-добри, като печалбата варира между положителни и отрицателни нива в зависимост от цените на първата продажба на рибата и разходите за гориво. В сегмента на драгите са постигнати по-добри резултати в сравнение със сегментите на останалите мобилни съоръжения. Всички сегменти на статични съоръжения са печеливши.

Съгласно дългосрочните планове за управление прогнозите относно доходността за определени сегменти от флота са малко по-добри.

Преработвателният сектор като цяло е печеливш. Много крайбрежни региони, които традиционно зависят от локално разтоварваната риба, са се специализирали в преработката на вносна риба. Към момента вносет възлиза на повече от 65 % от общата консумация на морски храни в ЕС.

4. ПОЛИТИЧЕСКИ НАСОКИ

4.1. Липса на политически препоръки

Научна препоръка относно прекомерния риболов липсва за около две трети от ОДУ. В много случаи това се дължи на липсата на информация относно улова, непълни изследвания или непрофесионално вземане на проби, въпреки че са налице случаи, в които основните биологични въпроси поставят трудни научни предизвикателства. Предоставянето на научни данни относно риболовния сектор е отговорност на държавите-членки и тези отговорности в редица случаи не са изцяло изпълнени.

В други области на човешката дейност (както и в областта на рибарството в други части на света) съществува задължението за придобиване на адекватна оценка на очаквания ефект от дадена дейност преди тя да може да започне. Практиките в областта на рибарството напоследък са паднали много под този стандарт. Това трябва да се коригира. Ако запасите се ловят без познаване на състоянието им по отношение на прекомерния риболов, то той никога няма да бъде прекратен.

Докато се знае толкова малко относно много от запасите⁴, трябва да се определят по-умерени нива на ОДУ за случаите, в които несигурността е по-голяма.

Незабавните мерки биха довели до сериозни сътресения, в случай че се забрани риболовът на всички запаси, чието състояние за момента е неизвестно. Вместо това следва да се предложат четири начина на действие.

- Когато няма научна препоръка относно прекомерния риболов, следва да се предложи 25 % намаляване на ОДУ и/или на нивата на риболовното усилие, освен ако научната препоръка не сочи, че се налага по-голямо намаляване поради краткосрочни рискове за запаса.

- Държавите-членки следва да отделят достатъчно ресурси и спешно да осигурят необходимата информация, позволяваща оценяване състоянието на запасите.

- Научните институти ще бъдат натоварени с подпомагане на спешното разрешаване на тези проблеми, като се има предвид, че информационната база трябва да се осигури от държавите-членки.

- На базата на търговския риболов и на научните изследвания следва да се разработят показатели, предоставящи солидни правила за насочване на

⁴ COM (2000) 1 окончателен

рибарството към устойчиво използване на ресурсите, дори и при липса на данни.

4.2. Риболовно усилие

Риболовното усилие (ограничение на времето за престой в морето на риболовните кораби) се управлява паралелно с ОДУ, за да се намалят изхвърлянето на улов и възможностите за незаконен риболов. Управлението на риболовното усилие е важна мярка за опазване, която се прилага с няколко дългосрочни планове за управление, напр. за запасите на атлантическа треска в Северно море и Балтийско море, на писия и морски език в Северно море, на морски език в Западен Ламанш и на южна мерлуза и норвежки омари (приложение II).

Общото риболовно усилие, установено в приложение II, относно запасите на атлантическа треска на запад от Шотландия и в Северно море не е намаляло, а риболовното усилие при използването на хрилни мрежи (>60 mm размер на отвора) и дънни парагади в Иберийско-атлантическия регион се е увеличило. Това положение трябва да се промени, тъй като плановете за управление на атлантическата треска и мерлузата предвиждат намаляване, а не повишаване на риболовното усилие и смъртността вследствие на риболова. Ще бъдат предложени мерки, гарантиращи че риболовното усилие при използването на дънни парагади и статични рибарски мрежи за южна мерлуза ще намалее.

Мерките за управление на риболовното усилие са сложни и изискват внимателен анализ. За тази цел Комисията ще поиска от заинтересованите страни да посочат всички трудности, свързани със системите за управление на риболовното усилие до 1 септември, за да може да им се обърне необходимото внимание преди вземането на решения в края на годината.

В случай че след тази дата се посочат трудности, свързани със системите за управление на риболовното усилие, Комисията ще отложи всички предложения за промяна на системата до извършване на задълбочен анализ през следващата година. Междувременно нивата на риболовно усилие ще трябва да се променят в съответствие с плановете.

5. УПРАВЛЕНИЕ ЧРЕЗ МНОГОГОДИШНИ ПЛАНОВЕ

Някои от настоящите планове за управление са разработени с цел възстановяване на запасите в условия на изчерпване, а не с цел тяхното управление за постигане на добро състояние. Поради това плановете трябва да се преразгледат, за да се осигури поэтапно прекратяване на прекомерния риболов до 2015 г.

Следните планове се преразглеждат в момента: морски език в западния Ламанш, запаси на атлантическа треска, морски език и писия в Северно море, на пикша, херинга, сайда в Северно море, южна мерлуза и норвежки омари, морски език в Бискайския залив.

Комисията ще работи по ново предложение относно северната мерлуза, в случай че научните знания се консолидират, като подходът може да обхване

множество видове, тъй като мерлузата се лови заедно с морския дявол при смесен риболов.

Изглежда някои планове вече са в съответствие с целите за MSY:

- Пикша в Северно море (приет при двустранни консултации с Норвегия)
- Херинга на запад от Шотландия
- Херинга в Северно море
- Атлантическо-скандинавска херинга (приет от съответните крайбрежни държави)
- Меджид (приет от съответните крайбрежни държави)

Плановете за хамсията в Бискайския залив и сафрида все още са в процес на обсъждане от Парламента и Съвета. Разработват се и допълнителни планове, например за пелагичните запаси в Балтийско море.

Усилията в Средиземно море ще продължат да са насочени към развитието на дългосрочни международни планове за съответните риболовни дейности. Съгласно Средиземноморския регламент⁵ държавите-членки на ЕС трябва да разработят многогодишни планове на национално ниво. Вече се бележи напредък по този въпрос и работата ще продължи.

6. РАБОТЕН МЕТОД ЗА ПРЕДЛАГАНЕ НА ОДУ

Когато съществуват дългосрочни планове, регулиращи ОДУ или риболовното усилие, те трябва да се следват. Това е най-добрият подход за дългосрочна устойчивост. Освен това, когато ОДУ и други мерки са договорени с трети държави, те трябва да се прилагат.

ОДУ трябва да се определи в съответствие с научните препоръки на базата на подробни данни и количествен анализ, и прогнози в съответствие с „рамката за MSY“ Когато такава препоръка съществува, тя трябва да се използва пряко за определяне нивата на квотите или риболовното усилие, въпреки че може да се приеме поетапно прилагане на тази рамка до 2015 г., в случай че това съответства на препоръките.

Необходимо е повече внимание, когато не съществува научна препоръка или наличните данни не са достатъчни за изчисляване размера на запаса и подходящия улов. Както е посочено в точка 4.1, трябва да се приложи 25 % намаляване на ОДУ, а държавите-членки трябва да предприемат спешни мерки за установяване на подходящото ниво на риболов.

⁵

Регламент (ЕО) № 1967/2006 на Съвета

7. ГРАФИК ЗА ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Графикът за отделните предложения е различен в различните региони. Решения за ОДУ за повечето запаси в ЕС през последните години се взимат през декември на базата на предложения, публикувани от средата до края на октомври. За Атлантическия регион, Северно море и други региони е възможно представяне на ранни предложения и взимане на ранни решения, в случай че тези решения се взимат отделно от определянето на възможностите за риболов, приети при консултации с Норвегия и други трети държави.

Ако се приеме такава нова структура на предложения, графикът за работа може да бъде следният:

Регламент за възможностите за риболов	Наличие на препоръки	Предложение на Комисията	Възможно приемане от Съвета
Черно море	октомври	ноември	декември
Балтийско море	май	началото на септември	октомври
Запаси в Атлантическия океан, Северно море и други региони, които са изключително на ЕС	юни(*)	септември	ноември
Споделени запаси в Атлантическия океан, Северно море и международно управлявани запаси в Антарктика и други региони	октомври(*)	ноември	декември

(*) Първоначални препоръки на ICES за много запаси през юни, допълнителни елементи се добавят през юли. Препоръките за пелагичните и широко разпространените видове ще се предоставят през октомври

8. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Комисията очаква мнението на европейските граждани, Европейския парламент, държавите-членки, представени в Съвета, РКС и ККРА във връзка с подхода, предвиден за управление на устойчивостта в съответствие с целите на Общата политика в областта на рибарството.

ПРИЛОЖЕНИЕ Ia – североизточна част на Атлантическа океан и прилежащи води

Таблица 1. Научни данни относно състоянието на запасите	Брой рибни запаси									
	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	Средно
Извън безопасните биологични граници	30	29	26	26	26	28	27	22	19	26
В безопасните биологични граници	12	10	14	11	12	13	12	15	15	13
Състоянието на запасите не е известно поради недостатъчно данни	48	53	53	57	58	55	57	60	61	56

Таблица 2. Научни данни относно прекомерния риболов	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	Средно
Нивото на риболов на запаса е известно спрямо нивото на максималния устойчив улов ⁶			34	23	32	33	35	39	35	33
Запасът е подложен на прекомерен риболов			32	21	30	29	30	28	22	27
Риболовът на запаса се извършва на нивото на максималния устойчив улов			2	2	2	4	5	11	13	6

Таблица 3. „Спешна“ научна препоръка	Брой рибни запаси									
	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	Средно
Научна препоръка за прекратяване на риболова	24	13	12	14	20	18	17	14	11	16

Таблица 4. Разлика между ОДУ и устойчивите нива на улова	Брой рибни запаси									
	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	Средно
Превишаване на ОДУ над нивото на устойчивия улов ⁷ (%)	46 %	49 %	59 %	47 %	45 %	51 %	48 %	34 %	23 %	47 %

⁶ Нивото на максималния устойчив улов (F_{msy}) е интензивността на риболовната дейност, която ще осигури максимален улов от запаса в дългосрочен план, без да се намали репродуктивната способност на запаса в краткосрочен план.

⁷ Устойчив улов означава уловът, препоръчан от ICES и НТИКР в съответствие с подхода на предпазливост, включително прилагането на дългосрочен план, когато той предвижда предпазни мерки.

Таблица 5. Обобщение на научните препоръки относно възможностите за риболов	Брой рибни запаси									
	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	Средно
Запаси, за които е възможно прогнозиране на размера на запаса и смъртността вследствие на риболова	40	34	40	31	29	30	34	36	36	34
Запаси, за които е налична научна препоръка за възможностите за риболов	59	52	54	65	61	62	63	55	55	58
Запаси, за които научна препоръка не е налична	31	40	39	29	35	34	33	42	40	36

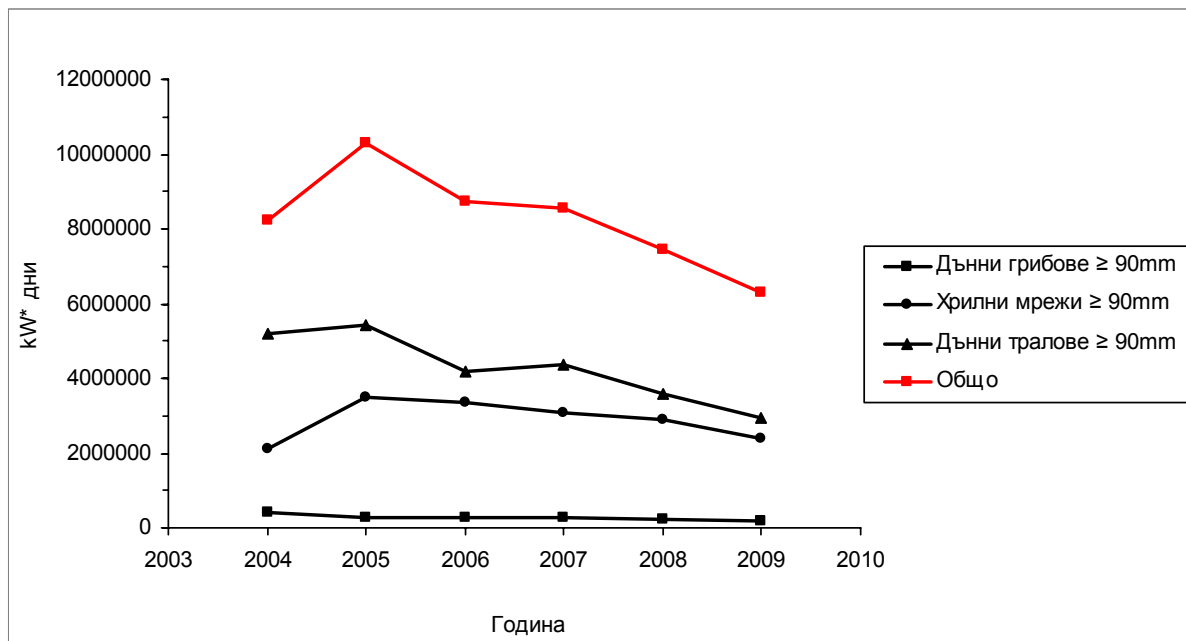
ПРИЛОЖЕНИЕ 16 – Средиземно море и Черно море

1 – Научни препоръки относно състоянието на размера на запасите (SSB) в Средиземно море и Черно море	Бр.	%
Запаси, класифицирани в съответствие с горните критерии (съгласувана референтна точка)	1	0,9
Други запаси, които не са включени поради недостатъчно данни (все още несъгласувана референтна точка)	110	99,1
Включени запаси (от 19 вида)	111	100
Класифицирани запаси:		
Намалена репродуктивна способност	1	100,0
Пълна репродуктивна способност	0	0,0
Общо запаси	1	100

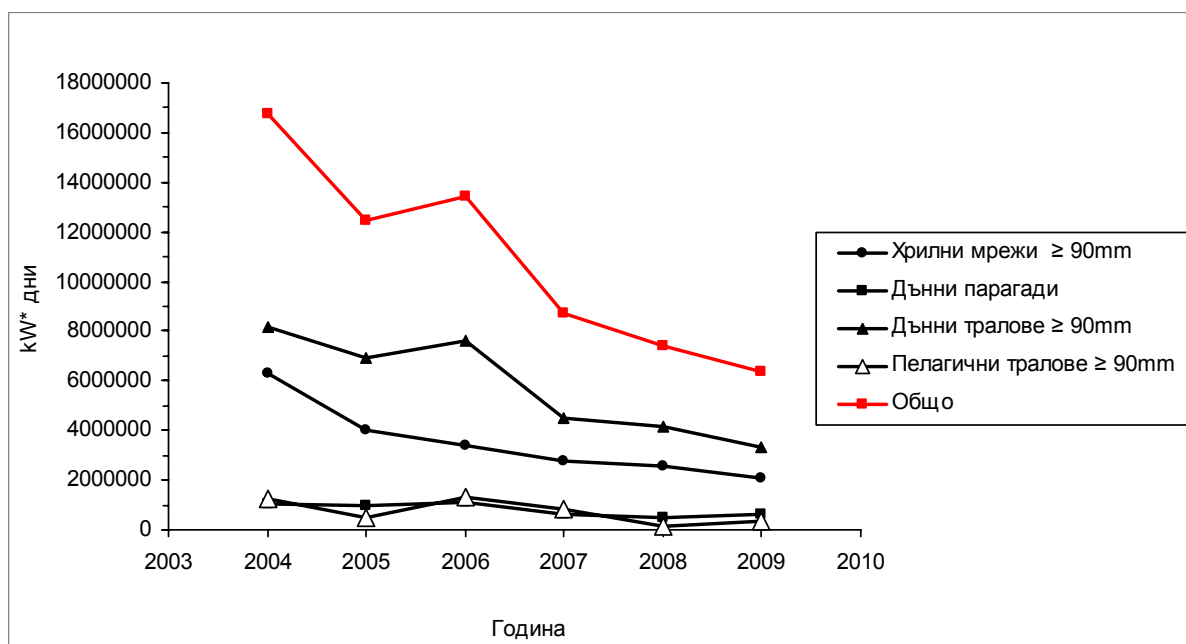
2 – Научна препоръка относно прекомерния риболов в Средиземно море и Черно море	Бр.	%
Запаси, класифицирани в съответствие с горните критерии (съгласувана референтна точка)	61	55,0
Други запаси, които не са включени поради недостатъчно данни (все още несъгласувана референтна точка)	50	45,0
Включени запаси (от 19 вида)	111	100
Класифицирани запаси:		
Запасите са подложени на прекомерен риболов (над Fmsy или заместваща стойност)	50	82,0
Уловът на запаси е равен на или по-малък от Fmsy или заместваща стойност	11	18,0
Общо запаси	61	100

ПРИЛОЖЕНИЕ II – Риболовно усилие,
регулирано съгласно многогодишните планове, както е докладвано от държавите-
членки на НТИКР

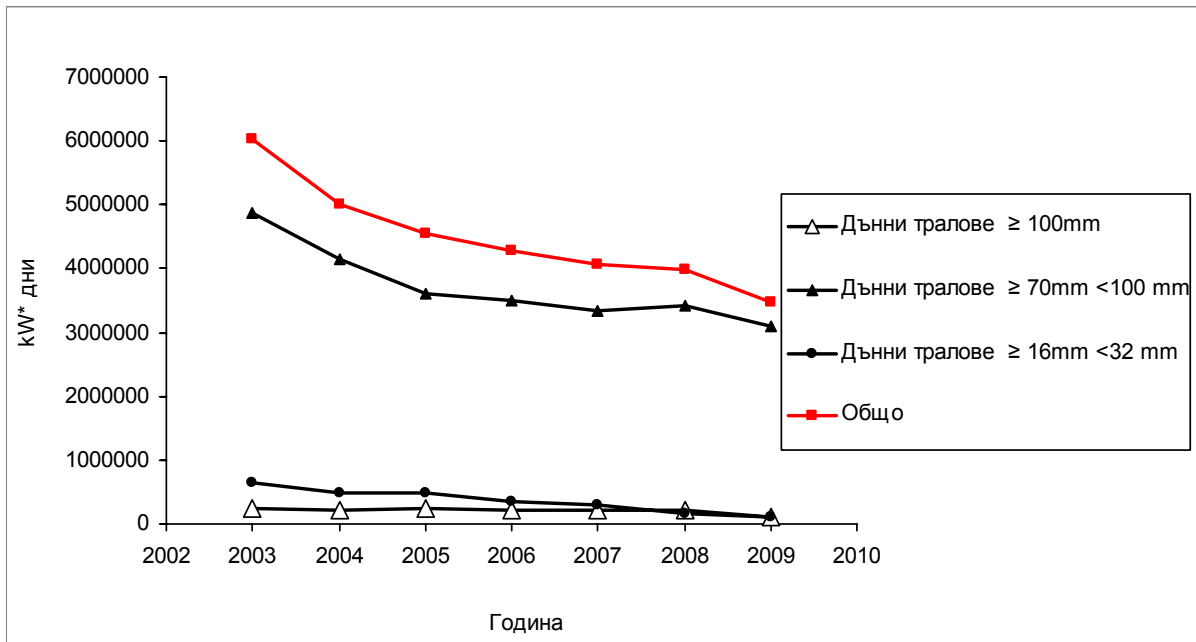
(информацията е предоставена от Съвместния изследователски център)

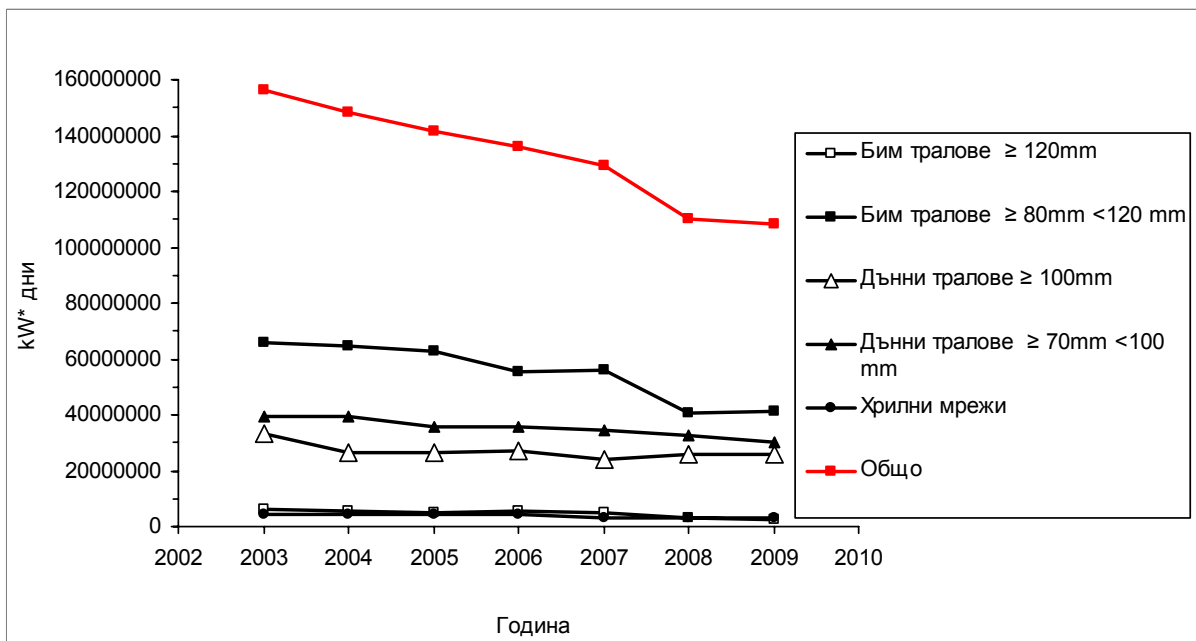
Фигура 1. Регулирано риболовно усилие в западната част на Балтийско море

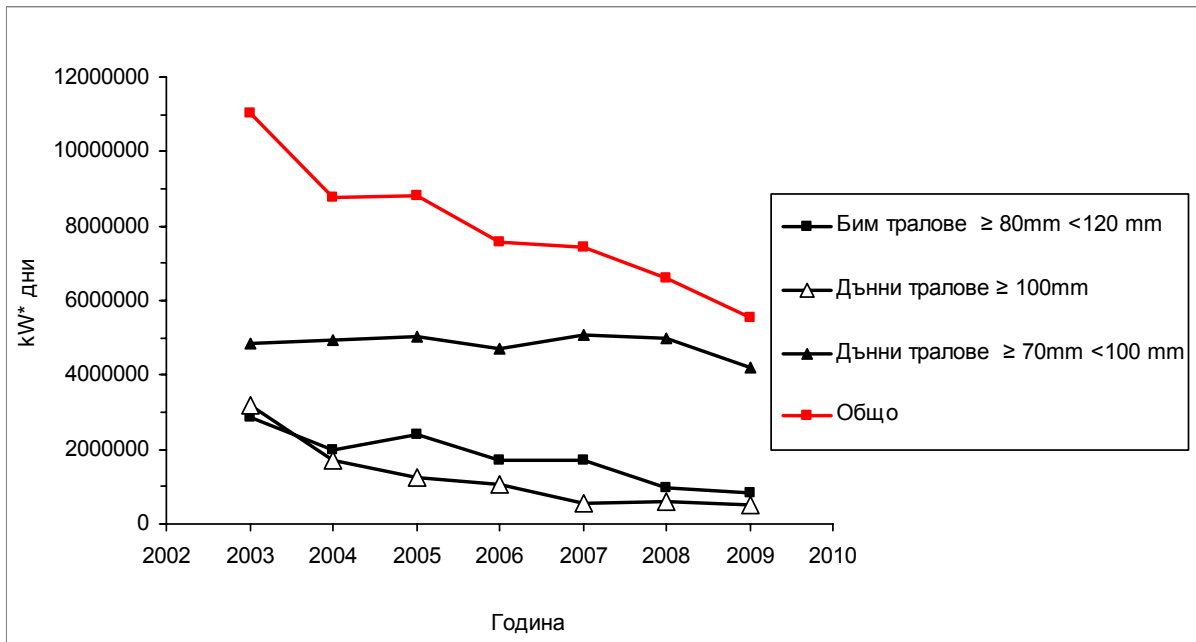
Фигура 2. Регулирано риболовно усилие в централната част на Балтийско море

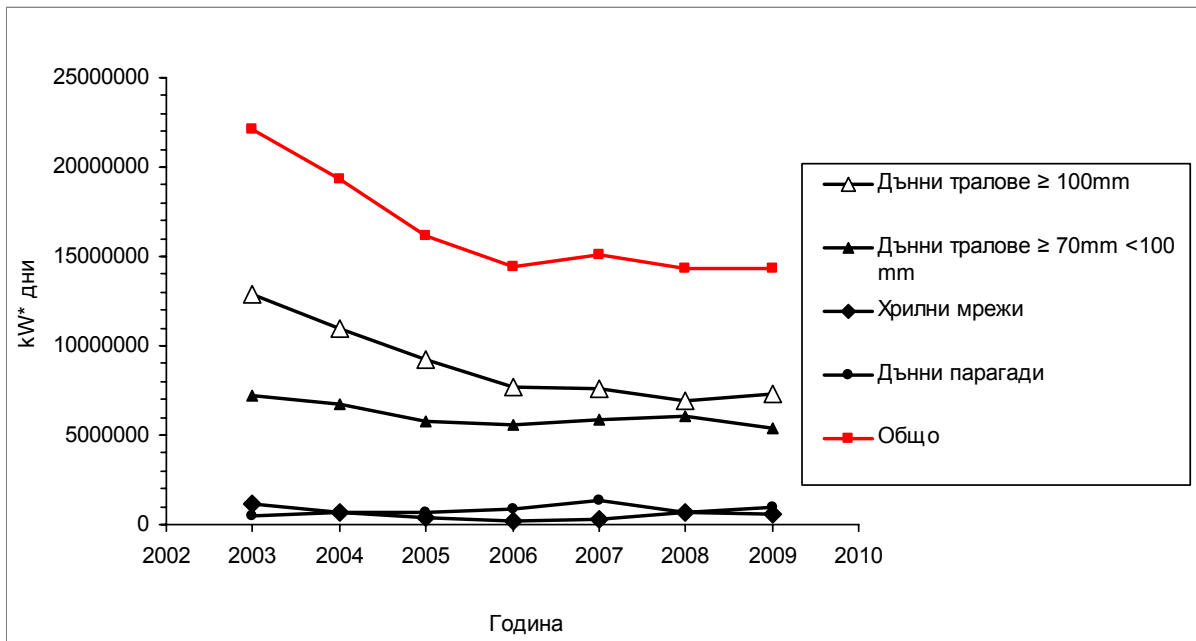
Фигура 3. Регулирано риболовно усилие в Категат

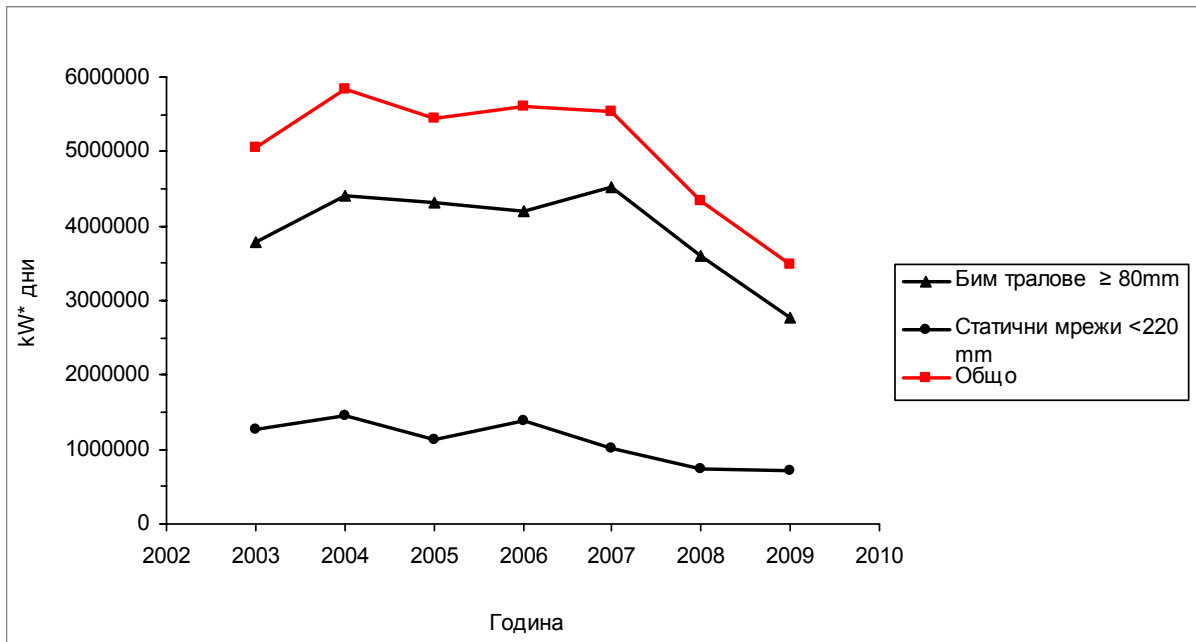
Фигура 4. Регулирано риболовно усилие в Северно море, Скагерак и източния Ламанш.

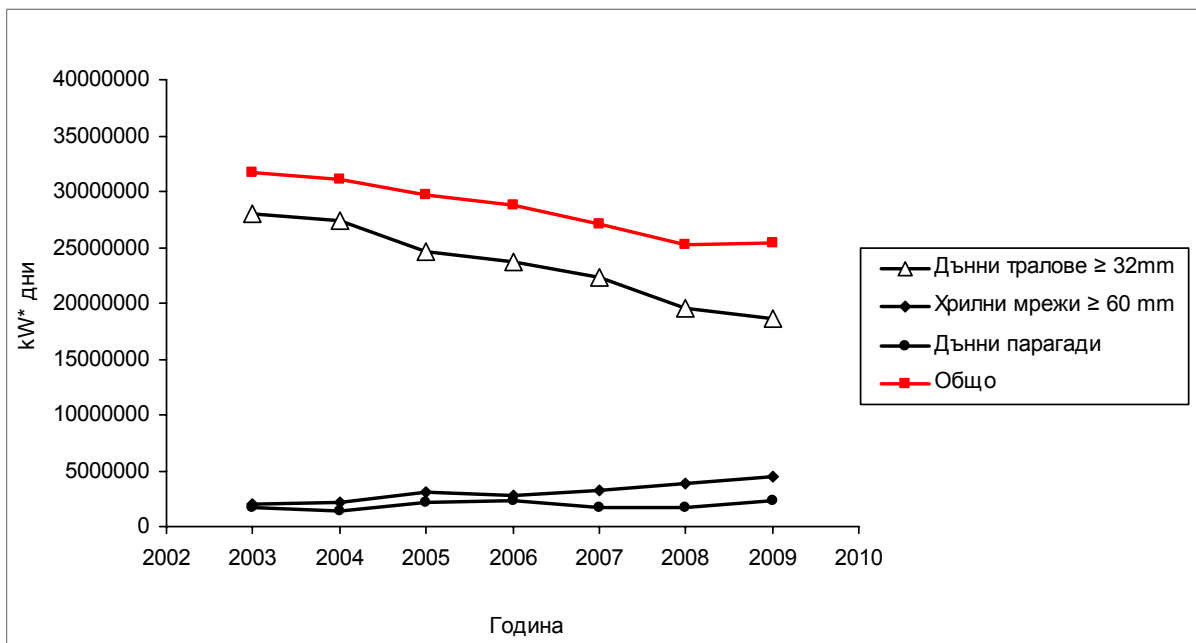
Фигура 5. Регулирано риболовно усилие в Ирландско море

Фигура 6. Регулирано риболовно усилие на запад от Шотландия

Фигура 7. Регулирано риболовно усилие в западния Ламанш

Фигура 8. Регулирано риболовно усилие в Иберийско-атлантически води.
Забележка: Различната тенденция спрямо миналата година се дължи основно на подобряване на данните от Испания.